

Årsplan 2023/2024

Espira Årølia barnehage

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	2
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	6
Barnehagen skal fremme læring	7
Barnehagen skal fremme danning	9
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	10
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	11
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	13
Barns medvirkning	14
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	15
Tilvenning av nye barn	16
Samarbeid og sammenheng med skolen	17
Espira satsingsområder	18
Lokale satsinger	19
Vurderingsarbeid	20
Kontaktinformasjon	21

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

<https://espira.no/barnehage/espira-arolia/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://www.barnehagefakta.no/barnehage/997466152/espira-arolia-barnehage>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: Med småspirene: Vi jobber mye med å legge til rette for, og skape, gode relasjoner til de minste barna. Vi strekker oss langt for å tilrettelegge dagen slik at den oppleves trygg og god for barna, og slik at den ivaretar barnas primære behov for eksempelvis nærhet, mat og søvn på en best mulig måte. Dagene hos småbarnsavdelingene skal i stor grad være forutsigbare, og ha rom for mye

utforskning og lek på de yngste barnas premisser. De voksne fokuserer mye på relasjoner, og bruker Trygghets sirkelen som grunnlag for refleksjoner rundt egen rolle sammen med de yngste barna.

Med de de mellomste: Også her er vi opptatte av trygge og gode relasjoner til barna. Nær og god omsorg er viktig for barnas trygghet, som igjen er grunnlaget for å utforske både seg selv, andre barn og omgivelsene i barnehagen. Barna skal oppleve de voksne som støttespillere, og oppleve at de voksne er opptatte av at de skal ha det godt i barnehagen. Vi jobber mye med å møte barna i det de opplever og det de føler, og det skal føles trygt å gå til en voksen når noe oppleves ugreit.

Med skolespirene: Det siste året i barnehagen er det viktig for oss å utruste barna med best mulige forutsetninger for å oppleve overgangen til skolen som god. Vi snakker sammen om hvordan de kan bry seg om hverandre, hvordan de kan vise den omsorgen de føler for hverandre og hvordan de kan ta vare på seg selv og sine egne behov. Vi ønsker å bidra til at barna tar seg tid til å kjenne hva de trenger for å ha det godt med seg selv, og til at de tar initiativ til å bry seg om hverandre.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Med småspirene: Vi bygger lune, trygge og spennende lekemiljø som de yngste barna kan utforske med hele seg selv. Det skal finnes variert materiale å boltre seg i, og nok av materialet til at flere barn kan utforske samtidig – dette er med på å bygge opp under samspill og fellesskap. De yngste barna er opptatte av å «fylle», «tømme», «bygge», «rive», «bære» og «putte», og vi jobber mye med å legge til rette for nettopp denne typen aktivitet. De voksne sitter mye på gulvet og er sammen med barna i aktiviteten ved de bruker seg selv aktivt for å bygge opp under barnas nysgjerrighet, iver og engasjement.

Med de mellomste: I denne alderen begynner barna å utforske samlek og rollelek. De voksne legger til rette for tid og rom for barnas frie lek, og bidrar som «scenebyggere» som tilfører det barna trenger for å forme og videreutvikle leken sin. Vi er opptatte av å legge til rette for mange ulike leketema, og er observante rundt barnas interesser og initiativ. Hvilken lek er barna opptatte av akkurat nå? Hvordan kan vi legge til rette for at de kan leke nettopp dette, og hva trenger de? Hvordan kan vi legge til rette for å utvide leken? Vi gir også lekeimpulser, som kan gi barna gode ideer for den videre leken.

Med skolespirene: Skolespira er mye ute på tur i nærområdet vårt, og bruker naturen som lekeplass året rundt. På denne måten oppstår det store variasjoner i lekemiljøet, og barna bruker fantasien for å bruke det de omgir seg med for å drifte leken sin. I tillegg jobber vi med å skape soner med gode og varierte lekemiljø inne. I disse lekemiljøene tilfører vi materialer og rekvisitter. Barna finner ofte egne impulser for leken sin, og de voksne er med å spille videre på disse.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforskning.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.

I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.
---	--

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme læring:</p> <p>Med småspirene: De yngste barna bruker hele kroppen sin når de utforsker omgivelsene sine. De er også opptatte av å «putte», «fylle», «tømme», «flytte» og «bære». Vi forsøker derfor å bygge lekemiljø som møter dem i denne utforskinga, og som stimulerer nysgjerrighet og ønsket de har om å «finne ut av» stort og smått. Vi bruker materialer som bokser, esker, klosser, tøy, bøtter, baller, koster, biler og matter – og jobber med å være voksne som bidrar i barnas utforskning på barnas prinsipper. Nærhet er et viktig stikkord i de yngste barnas lek og utforskning.</p> <p>Med de mellomste: Også her er vi opptatte av å bygge lekemiljøer som møter barnas egen trang til å utforske og finne ut av. Her er mye av materialene de samme som hos de yngste barna, men vi tilfører mer og mer rekvisitter og konkreter – i takt med at barna beveger seg mer inn i ulike typer rollelek. De voksne utfordrer barna ved å følge opp barnas interesser med å tilføre impulser og rekvisitter barna kan bygge videre med i leken sin. Noen ganger trenger de voksne å ta ei rolle i selve leken, som ei viktig støtte for de barna som kan ha behov for litt støtte i leken. Andre ganger kan de observere mer fra «sidelinja». De voksne har oei sentral rolle i arbeidet med inkludering og samspill, og er tett på barna i lek. På denne måten kan de være med på å bygge opp under inkludering.</p> <p>Med skolespirene: Det siste året i barnehagen vår er barna samlet på avdeling Skolespira. Denne avdelinga er mye ute på tur, så de voksne spiller mye på naturen som lekeplass. I denne alderen mestrer barna godt mange typer rollelek, og de tar egne initiativer for hvordan de vil leke. Ofte kan de fortsette over tid med samme lek, så de voksne jobber for å spille inn materialer og rekvisitter som barna kan gjøre seg nytte av i det de leker. De voksne har også her ei sentral rolle i arbeidet med inkludering og samspill, og er tett på barna i lek – slik at de kan veilede og bidra til at alle barn opplever at de er en viktig del av fellesskapet.</p>

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.</p> <p>Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene: Vi har lagt vekt på at lekemiljøene våre skal romme mange barn. Vi har NOK av de ulike typene leker og materialer vi bruker, og vi har god nok fysisk plass til at flere barn kan leke sammen. Hos de yngste barna er det godt med gulvplass, og det er møblement tilpassa barnas høyde og ferdigheter. Mye av hverdagen blir til ut fra barnas behov og interesser, og de voksne bruker mye tid nede på gulvet sammen med barna. Vi begynner så smått å øve på å vente på tur, slippe andre foran og noen ganger å tåle at den andre ikke vil det samme som en selv. Det brukes mye rekvisitter, bilder, sanger, rim og regler – og så er vi glade i å finne frem bøker hvor vi kan peke, se og snakke sammen om det vi ser.

Med de mellomste: De mellomstore barna kjenner godt at de begynner å bli større, og har behov for å utforske både egne og andres grenser på en ny måte. Samtidig er det også flere barn hos ei «storbarnsavdeling» enn hos ei småbarnsavdeling, og barna vil møte mange situasjoner gjennom barnehagedagen som utfordrer dem i hvordan de selv uttrykker seg og hvordan de møter andre barns uttrykk. De voksne er tett på for å støtte og veilede barna, og hjelpe dem med å finne ord for ulike følelser som oppstår i disse møtene. Vi ønsker at barna skal få erfaring med at selv om vi er ulike på mange måter så kan vi likevel fungere sammen på en god måte.

Med skolespirene: Vi bygger videre på de erfaringene barna har med seg inn i det siste året i barnehagen, og legger til rette for at barna kan utvikle godt med selvstendighet inn mot skolestart. Dette kan være selvhjelpsferdigheter som å smøre seg matpakke selv, klare seg alene på toalettet eller kle av og på seg selv før / etter utetida – men også å ta vare på seg selv ved å kunne sette ord på følelser og opplevelser, kunne ytre meninger og si fra om grenser.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Med småspirene: Lekemiljøene våre skal være lette å bruke både i større og mindre grupper, og vi benytter oss av både avdelingsrom, fellesarealer og gymsalen for å spre oss mest mulig. De voksne bruker hverdagslige situasjoner til å gjøre barna oppmerksomme på hverandre – og til å vise barna hvordan de kan være sammen i de samme aktivitetene. Vi viser hvordan vi kan være gode mot hverandre, og hvordan vi kan prøve å bruke ordene våre når det er noe vi ønsker å formidle.

Med de mellomste: Hver høst bruker vi godt med tid til å bli kjent med de nye barnegruppene, og bruker «vennskap» som et litt overordna tema ved alle storbarns-avdelingene. Vi snakker mye sammen om hvor fint det er å være sammen, og hvor godt det er å ha venner i barnehagen. Barna har også selv mange tanker knytta til dette, og det oppstår alltid gode refleksjoner når vi snakker sammen om hvordan vi kan være gode venner med hverandre. Vi anerkjenner leken som barnas viktigste arena for å prøve ut sine sosiale ferdigheter, og gjennom fokus på varierte og gode lekemiljø legger vi til rette for gode opplevelser knytta til lek og samspill. Barna i denne alderen utforsker både seg selv og hverandre, og prøver ulike roller for å påvirke det som skjer rundt seg. De voksne bruker mye tid på å hjelpe barna til gode samspillsmønstre, og legger til rette for gode fellesskapsopplevelser.

Med skolespirene: Skolespira har faste samlingsstunder, og bruker mye tid på å snakke sammen og reflektere rundt «vennskap og fellesskap». Barna er opptatte av at alle skal ha det bra, men samtidig er det også noen ganger vanskelig å se den andres side i en uenighet. De voksne er tette på og følger opp slik at barna kan få satt ord på det de opplever, og sammen finne en vei ut av det som har skjedd. Skolespira har også mange gode tradisjoner, som er med på å gi kjekke gruppeopplevelser – som igjen styrker samhold og fellesskap.

Alle ansatte er bevisste sitt ansvar for å sikre at alle barn opplever et trygt og godt barnehagemiljø, og er inneforstått med innholdet i «aktivitetsplikten» vår.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva

--	--

Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Med småspirene: De voksne har kunnskaper om små barns språkutvikling, og vet at det viktigste de kan gjøre for å stimulere denne er å bruke sitt eget språk sammen med barna på en bevisst måte. Gjennom å sette ord på opplevelser, følelser, situasjoner og gjenstander, vil barna etter hvert tilegne seg disse i sitt eget vokabular. Vi leser bøker, peker og sier hva vi ser – og så synger vi og forteller rim og regler. De ansatte ved småbarnsavdelingene er også observante på barnas egne uttrykk, og vet at ikke alle barn gir like klare uttrykk for hva de opplever eller føler. Noen barn trenger

Med de mellomste: I takt med barnets økende interesse for samspill og rollelek utvikles også barnets språklige ferdigheter. Barna blir gradvis mer og mer i stand til å uttrykke seg, og bygger raskt videre på språket sitt. Det legges til rette for språkutvikling gjennom gode lekemiljø som gir

mange muligheter, og gjennom mer vokseninitierte / voksenstyrte aktiviteter, som samlingsstund og temaarbeid. Noen barn har behov for tettere oppfølging enn andre, men mye av dette arbeidet skjer uten at barna selv legger merke til det – og i fellesskap med andre barn. De ansatte er opptatte av å lytte etter det barna ønsker å formidle, og tar seg tid i hverdagen til spontane og dagligdagse samtaler med barna.

Med skolespirene: I denne delen av barnehagelivet handler det mye om å tørre å «ta ordet» og si det en ønsker å formidle. Samtidig er det også viktig som gruppe å gjøre plass til de som kanskje ikke mestrer dette, og som trenger at andre gir plass og skaper en trygg arena for å ytre seg. Noen barn har ikke utviklet et verbalt språk, og bruker andre metoder for å kommunisere. De voksne ved Skolespira arbeider med å hjelpe barna til å se hverandre, og til å inkludere / gi rom for ulike måter å kommunisere på.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Med småspirene: Vi har fokus på de voksnes rolle i møte med barna, ansvaret for gode relasjoner ligger hos den voksne – og det er den voksne som skal tilpasse seg barnets ferdigheter og forutsetninger. Når barnet blir levert skal den voksne ta det godt imot og sammen med foresatte gjøre overgangen så trygg som mulig. Gjennom hele dagen skal barna oppleve de voksne som trygge og gode, og som noen de kan gå til når de trenger «å lade» eller når de vil «ha det litt gøy». Vi reflekterer over kroppsspråk, lyder og stemme-nivå når vi kommuniserer, og respekterer barnas behov for nærhet / frihet til å utforske.

Med de mellomste: God balanse mellom lek og aktivitet som barna selv initierer og aktivitet som de voksne styrer med en pedagogisk tanke bak, voksne som ser barnas ønsker og behov – og som tar tak i og bygger videre på disse. Gjennom året finnes det en rekke tradisjonelle dager / aktiviteter, som barna i denne alderen kjenner igjen og ser frem til. Lekemiljøene våre skal ha rom for at mange barn kan leke sammen, og det skal være nok materialer til at barna kan videreutvikle leken sin underveis. Samtidig skal det være mulig for barna å også opptre i mindre grupper ved behov. Vi reflekterer jevnlig over hvordan lekemiljøene våre benyttes av barna og hvordan vi kan tilføre noe / endre på dem for at barna kan bruke dem annerledes.

Med skolespirene: Det siste året i barnehagen legges det vekt på barnas selvhjelpsferdigheter, og på hvordan vi kan ruste dem best mulig til skolestart. Vi ønsker at barna skal oppleve at det nytter å si fra om egne følelser og opplevelser, og at det er viktig å inkludere hverandre og passe på at ingen blir alene.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med småspirene: Gjennom god dialog med barnas foreldre, og ved å tolke barnas signaler forsøker de ansatte å legge opp dagen mest mulig etter barnas behov. Småspirenes primære behov for omsorg, nærhet og utforskning står sentralt i hvordan avdelingene planlegger hverdagen sin, og de voksne jobber for å bli godt kjente med hvordan hvert enkelt barn uttrykker seg.

Med de mellomste: Det skjer ei stor utvikling i språket i denne alderen, og barna opplever i større grad at de har ei stemme – og at de ønsker å bli hørt. De voksne i barnehagen jobber mye med å hjelpe barna til å uttrykke seg overfor de andre, lytte til hverandre og «ta tur» når det kommer til å bestemme. Noe av hverdagen dreier seg om faste rutiner som vi trenger å ha, mens andre deler av dagen blir til underveis og med barnas medvirkning knytta til valg av aktiviteter og tema.

Med skolespirene: En viktig del av arbeidet rundt medvirkning hos Skolespira er å legge til rette for en god kultur hvor det oppleves trygt å si det en mener, og hvor de lytter til hverandre selv om de kanskje ikke alltid er enige i det «den andre» sier. Det legges opp til at hverdagen har en god balanse mellom rutiner og aktiviteter som er forutsigbare og aktiviteter og tema som barna selv ønsker / tar initiativ til, og de voksne er spesielt observante overfor de barna som strever med å uttrykke seg – og legger til rette for at også disse har mulighet til å medvirke i hverdagen.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Tett oppfølging ved oppstart i barnehagen. En kontaktperson som følger godt opp i tilvenningstida og gjennomfører oppfølgingsamtaler i løpet av den første tida.
- Daglig kontakt ved levering og henting, alle skal ønskes velkommen og det skal være rom for å gi beskjeder eller be om en liten samtale. (Obs. Ikke alltid mulig, men skal følges opp).
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Spireportalen, månedsbrev og andre media.
- To foreldresamtaler i året, flere ved behov.
- Foreldremøter høst og vår, som gir innblikk i barnet sin hverdag i barnehagen og som tar opp relevante tema / fokusområder.
- Foreldrekaffe 1-2 ganger årlig.
- Nasjonal foreldreundersøkelse og Espira sin egen brukerundersøkelse.
- Foreldreutvalg, FAU og Samarbeidsutvalg, SU.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Når barnet har fått plass i barnehagen vil det få et velkomstbrev fra barnehagen, hvor vi forteller litt om barnehagen vår og litt om den tida som skal komme – med tilvenning og ny hverdag for hele familien. Før sommeren vil de nye barna bli invitert til å komme på besøk i barnehagen sammen med foreldrene sine, slik at de kan få se seg rundt og treffe noen av dem de skal være her sammen med etter sommeren.

Vi ber om at foreldre setter av minimum tre dager sammen med barnet når det skal starte i barnehagen, gjerne flere. Barn er ulike, og det er vanskelig å vite på forhånd hvor lang tid det tar

før barnet er trygt nok til å være i barnehagen uten foreldrene sine. Den første tida danner grunnlaget for relasjoner til de voksne og til de andre barna, og det er viktig for oss at foreldre bidrar til dette ved å være der sammen med barnet sitt og utforske det nye sammen. De første dagene er hver familie knyttet sammen med en fast kontaktperson, som tar dem imot og er mest mulig sammen med dem. Denne ansatte gjør seg kjent med barnet og familien og forteller om innhold og rutiner i barnehagehverdagen. En av de første dagene gjennomføres det en oppstarts-samtale, som dokumenteres i barnets profil i Spireportalen. Denne informasjonen er viktig for barnehagen sitt arbeid rundt hvert enkelt barn.

Når barnet etter hvert skal være alene i barnehagen, prøver vi å oppdatere med bilder og korte meldinger om hvordan det går. Foreldrene skal kunne føle seg trygge på at barnet har det godt i barnehagen, og det er viktig at vi spiller med åpne kort og samarbeider for dette. Hvis barnet er mye lei seg, vil barnehagen gi lyd fra seg – slik at foreldrene kan være med på å forsøke å finne løsninger. Hvis barnet finner seg godt til rette, er det likevel godt å få en bekreftelse i form av bilder, meldinger eller beskjeder ved levering / henting.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Det siste året i barnehagen samles alle barna ved samme avdeling – Skolespira. Gjennom dette barnehageåret legges det til rette for at barna skal utvikle gode selvhjelpsferdigheter, slik at de

opplever mestring i det å ta vare på seg selv. Det legges mye vekt på å lære barna godt samspill, inkludering og omsorg for hverandre.

Dette barnehageåret har mange faste tradisjoner som barna gleder seg til fordi det er knyttet til det å være «størst» i barnehagen. Dette er opplevelser som bygger opp under fellesskapsfølelsen og knytter barna sammen gjennom felles preferanser. Noen av aktivitetene våre er direkte retta mot skolestarten som skal komme, som besøk på skolen og arbeid med skoleforberedende oppgaver i oppgaveheftet «Trampoline».

Vi følger Molde kommune sin plan for overgang fra barnehage til skole, som gir tiltak som skal forberede både barn og foreldre til å starte på skolen. Etter plana skal det arrangeres besøk hos skole og SFO både i barnehagetida og på ettermiddag / kveld. Her får foreldre og barn muligheta til å bli kjent med skolens lokaler og møte ansatte fra skole og SFO. Det arrangeres også foreldremøte på skolen i løpet av våren før skolestart.

Barnehagen deler etter samtykke fra foreldre skriftlig informasjon om barnet med skole / SFO. For noen barn vil det også være aktuelt med en trekantsamtale hvor foreldre, barnehage og skole snakker sammen om barnets utvikling, utfordringer og tiltak som har vært arbeidet med i barnehagen. På denne måten får barn med spesielle behov et godt grunnlag for å bli forstått godt når det starter på skolen.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med småspirene: Hos de yngste barna legges det til rette for varierte, spennende aktiviteter som utfordrer barnas naturlige nysgjerrighet og trang til å utforske. Små barn bruker hele kroppen sin for å utforske og finne ut av omgivelsene sine, så det legges stor vekt på aktiviteter barna kan være i med hele seg selv og alle sansene sine. De ansatte er opptatte av å styrke språkutviklinga, og legger til rette for utvikling gjennom språket de selv bruker, måten de snakker med de yngste barna og aktiviteter de velger. Ofte kan de velge ei enkel barnebok som barna liker, leve seg inn i den og leke den ut i hverdagen ved å tilføre rekvisitter og elementer.

Med de mellomste: Avdelingene med de mellomste barna har faste tur-dager hvor de beveger seg ute i nærområdet vårt, og ofte tar de lunsjen i sekken for å kose seg ute store deler av dagen. Andre dager bruker de gymsalen. Her er det rom for å bevege seg ganske fritt – løpe, klatre, balansere, krabbe og hoppe. Vi benytter også av et pedagogisk opplegg fra Forskerfabrikken. Dette opplegget byr oss på mange spennende realfags-forsøk, som gir masse undring og nysgjerrige samtaler. Vi anerkjenner «den gode samtalen» som en viktig del av barnas språklige utvikling, og prøver å skape godt med rom for den i hverdagen vår.

Med skolespirene: I denne alderen er barna mer opptatte av den skriftlige delen av språket, og ofte svært motiverte for skolestart. Vi velger å bygge videre på barnas interesser, og bruker arenaer som måltids-situasjoner, samlingsstund og den mer hverdagslige praten for å spille videre på disse. Skolespira er ute på tur i nærområdet vært flere dager i uka, og med naturen som arena er det godt grunnlag for gode samtaler rundt stort og smått som opptar barna der og da.

Lokale satsinger

Hva

Espira Årølia samarbeider tett med Molde kommune i en del fagrelatert satsning. Per i dag er vi inne i et nærmere fem år langt løp med satsning innenfor tre områder:

- Psykososialt barnehagemiljø.
- Bærekraft i barnehagen.
- Kunst, kultur og kreativitet.

Dette barnehageåret er vi inne i andre halvår med arbeid knytta til temaet «BÆREKRAFT». Vi har valgt å rette fokus mot «bærekraftige barn» og «barn som motiveres til å ta vare på omgivelsene sine». Til nå har vi arbeidet med forberedelser, som begrepsavklaring og felles forståelse rundt bærekraft. Høsten 2023 «aksjonerer» vi, og skal arbeide med konkrete tiltak retta mot det å legge til rette for at barna motiveres for å ta vare på omgivelsene sine.

Hvorfor

Vi mener at en nøkkel til ei god framtid vil ligge i å forvalte og bruke ressurser på en reflektert og klok måte, og ønsker at barna i barnehagen vår skal oppleve mestring og glede i naturen – og dermed bidra til at de blir glade i naturen og ønsker å ta vare på den.

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger

Med småspirene: Hos de yngste barna legges det til rette for korte turer som barna kan mestre ut fra sine ferdigheter. Noen ganger går vi på tur i skogen ved barnehagen, andre ganger triller vi tur og utforsker mer av nærmiljøet. Barnas undring står sentralt, og de voksne legger til rette for å følge barnas oppmerksomhet for så å bygge videre på det barna finner interesse for. Noen ganger tar vi naturen med oss tilbake til barnehagen for å utforske videre.

Med de mellomste: Vi har sett ei endring de siste åra, og opplever at vi trenger å bevisstgjøre barna i å ta vare på leker og materialer de har tilgang til gjennom lekemiljøene våre. Dette handler om å skape en forståelse for at det vi har, kommer fra et sted – og at det kan ha kostet penger, tatt tid eller vært en jobb å skaffe det. Da er det leit hvis vi ikke tar vare på det, for vi kan ikke alltid skaffe nytt.

Med skolespirene: Skolespirene i barnehagen vår er mye ute og ferdes i naturen og nærmiljøet vårt. De er glade i å være ute, og synes det er mye som er spennende der de ferdes. Gjennom ulike aktiviteter ønsker de voksne at barna skal få positive erfaringer i naturen, som gjør at de motiveres til å ta vare på den og ressursene den byr på. Vi legger vekt på gode samtaler med barna om at når vi bruker av jordkloden, må vi også gi noe tilbake – og vi kan ikke bruke mer enn det vi trenger, for da blir det til slutt tomt.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Det skal ligge faglige vurderinger bak de valgene vi tar i hverdagen, og så må disse valgene evalueres – slik at arbeidet hele tiden er i tråd med både styringsdokumenter og barnas behov. Espiras egen vurderingsmetodikk, Espira BLIKK, sikrer at vi med jevne mellomrom vurderer vår egen pedagogiske praksis. I tillegg til at alle ansatte i barnehagen vurderer barnehagen vår ut fra 24 kvalitetskjenntegn, kommer det også en annen barnehage inn for å vurdere oss ut fra de samme kjenntegnene. På denne måten sikrer vi ei god vurdering rundt den enkelte barnehage, som igjen danner grunnlaget for videreutvikling / endring av pedagogisk praksis.

I tillegg til arbeidet med Espira BLIKK, vurderer vi praksisen vår også mer fortløpende i hverdagen vår, på både ledernivå, avdelingsnivå og individnivå. Hvordan fungerer rutinene våre? Hvordan ivaretar rutinene våre de ulike behovene som finnes i barnegruppene våre? Hva er barna opptatte av, og hvordan møter vi dette? Hvilken kompetanse er det behov for å tilføre eller videreutvikle for at arbeidet vårt skal være så godt som mulig? Hvem er jeg sammen med barn? Hvordan kan jeg være en trygg og god voksen for barna? Hva trenger barna akkurat nå.

Vi anerkjenner barnehagen som «en lærende organisasjon», og arbeider for kontinuerlig videreutvikling av alle ansatte, og av det pedagogiske tilbudet i barnehagen vår.

Kontaktinformasjon

Styrer	Marthe Bjerkeset Dalen
E-post	styrer.arolia@espira.no
Telefon	92219090
Adresse	Årølivegen 47, 6421 Molde